

EURÓPAI UNIÓ

A hónap eseményei
az EU belügyi együttműködése terén
(szeptember)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÉS A BELÜGYMINISZTERIUM KÖZÖS SZERVEZÉSÉBEN, A KÖZELMÚLTBAN KERÜLT SOR A BELÜGYI TERÜLETEK EGY RÉSZÉT LEFEDŐ UNIÓS PÉNZÜGYI ALAPOK HATÉKONYABB FELHASZNÁLÁSÁT ELŐSEGÍTŐ REGIONÁLIS INFORMÁCIÓS NAPRA. Ennek célja a *Biztonság és szabadságjogok védelme* általános program (2007–2013) keretében működő, a *Bűnmegelőzés és bűnözés elleni küzdelem* (ISEC-program) és a *Terrorizmus és egyéb biztonsági vonatkozású veszélyek megelőzése, az azokra való felkészültség és következményeik kezelése* (CIPS-program) tapasztalatainak, valamint a következő, többéves (2014–2020) pénzügyi kereten belül az említett programokat felváltó belbiztonsági alap rendőri részéhez kapcsolódó lehetőségek bemutatása volt. A rendezvényen a régió nyolc országának szakértői és csaknem negyven hazai szakember vett részt. A résztvevőknek lehetőségük nyílt az ISEC- és CIPS-pályázatok színvonalasabb elkészítéséhez és menedzsmenjtéhez szükséges információkat gyűjteni, a szomszédos tagállamokkal esetleges jövőbeli pályázatokról és a belbiztonsági alap kapcsán képviselt nemzeti álláspontokról konzultálni. Az Európai Unió hétéves pénzügyi keretekben gondolkodik, és jellemző, hogy az első néhány évben szigorúbban figyeli a pályázatok hozzáadott értékét, mint a keretidőszak vége felé. Ennek következtében a pénzek jelentős hányadának elosztására az utolsó két évben, a jelenlegi keret vonatkozásában tehát 2012–2013-ban kerül sor. Az ISEC-program – az általános pályázati felhívás mellett – lehetőséget ad a tagállamok országos hatáskörű bel- és igazságügyi kormányzati szerveinek, hogy az Európai Bizottsággal úgynevezett *keretpartnerségi megállapodás* alapján hosszabb távú partneri viszonyban, előnyösebb feltételekkel (szűkebb verseny mellett, magasabb arányú, 95 százalékos társfinanszírozással, egyszerűsített pályázati dokumentáció benyújtásával) pályázzanak speciálisan az ilyen partnereknek elkülönített forrásokra. A 2012 és 2014 közötti időszakra Magyarország tekintetében a Belügyminisztérium mellett keretpartnerségi támogatást kapott az Országos Rendőr-főkapitányság, a Terrorelhárítási Központ és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. Az ISEC-keretpartnerek számára szóló felhívás határideje 2012. október 12. Az általán-

EURÓPAI UNIÓ

nos pályázati felhívást várhatóan 2012 őszén teszik közzé, 2012. végi–2013. eleji határidővel. A CIPS keretében legközelebb várhatóan 2013 nyarán lehet majd pályázatokat benyújtani. Fontos, hogy a rendészeti szervek a lehető leghatékonyabban éljenek a jelenlegi pénzügyi keret ezen utolsó két évében kínálkozó lehetőséggel, hiszen az Európai Bizottság számára szintén fontos, hogy a forrásait felhasználja az adott többéves keret idején. A pályázati lehetőségek részletes leírása a bizottság honlapján elérhető.

AZ EURODAC RENDSZERT A 2725/2000/EK TANÁCSI RENDELET ELFOGADÁSÁVAL HOZTÁK LÉTRE, 2003. JANUÁR 15-TŐL MŰKÖDIK. Az eredeti célja az volt, hogy megkönnyítse a dublini egyezmény alkalmazását, amely egy mechanizmust hozott létre az Európai Unió valamely tagállamában benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására. A vonatkozó rendelet szerint a tagállamok kompetens hatóságai rögzítik olyan személyek ujjnyomatát, akik betöltötték a tizennegyedik életévüket, és valamely tagállamban menedékjogot kérnek, majd a rögzített adatot továbbítják a bizottság által működtetett központi egységnek, amely összehasonlítja azt az ugyanebben a tagállamban és a más tagállamokban korábban menedékjog iránti kérelmet benyújtó személyek ujjnyomataival és jelzi, ha az adatok között egyezést talál. Ezzel a rendszer segítséget nyújt ahhoz, hogy a tagállamok megállapíthassák, melyik tagállam felelős a menedékjog iránti kérelem elbírálásáért. A rendszerben hasonló célból rögzítik a külső határokat jogellenesen átlépő külföldiek ujjnyomatát is, emellett lehetőség van a valamely tagállamban illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok ujjnyomatának ellenőrzésére, hogy megállapítható legyen, ha korábban valamely tagállamban menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be. A bizottság 2012. május 30-án többfordulós próbálkozás és hosszas várakozás után rendelettervezetet terjesztett elő, amely tartalmazta a bűnüldöző szervek (és az Europol) hozzáféréseinek lehetőségét az Eurodac-adatbázishoz. A tervezetet már régóta várta a tanács, így a vita sem húzódik el igazán, a ciprusi elnökség megkezdheti az egyeztetést az Európai Parlamenttel.

A MAGYAR UNIÓS ELNÖKSÉGHEZ KAPCSOLÓDVA TAVALY TAVASSZAL KERÜLT SOR SZÁMOS KONFERENCIÁRA AZ INFORMATIKAI BŰNÖZÉS ELLENI KÜZDELEM, ILLETVE A KIBERBIZTONSÁG GARANTÁLÁSA TÉMAKÖRBE. Akkor ünnepeltük a budapesti egyezmény tizedik évfordulóját, és Londonban megrendezték az első globális kibetér-konferenciát, amelyről röviden e helyütt is beszámoltam. 2012. október 4–5. között kerül sor utóbbi konferencia nyomon követé-

sére Budapesten. A budapesti kibertér-konferencia előkészítése gyanánt szeptemberben több jelentős szakmai konferenciát rendeztek, amelyen a belügyi terület is képviseltette magát. Szeptember 17–18-án a Duna Palotában volt a Belügyi Tudományos Tanács szakmai konferenciája, *Változó környezet, változó biztonság – Kiberfenyegetések kihívásai napjainkban* címmel. A konferencia gazdag programja tökéletesen tükrözte a terület komplexitását is. Az előkészítésben szakmai támogatást nyújtott az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ, valamint a Terrorrelhárítási Központ. Szeptember elején a Nemzeti Biztonsági Felügyelet, majd szeptember 25–26-án a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat szervezésében rendeztek konferenciát az informatikához kapcsolódó témakörökben.

2012. SZEPTEMBER 18–19-ÉN KERÜLT SOR AZ EURÓPAI BŰNMEGELŐZÉSI HÁLÓZATNAK (European Crime Prevention Network; EUCPN) A CIPRUSI ELNÖKSÉG KERETEI KÖZÖTTI ELSŐ MUNKACSOPORTÜLÉSÉRE. A rendezvényt ciprus rendőrfőkapitánya, *Michail Papageorgiou* nyitotta meg. Az EUCPN titkársága – amely jelenleg egy Belgium által koordinált ISEC-projekt keretében működik – bemutatta a releváns tagállami programokat. Tekintettel arra, hogy a titkárság kialakítását támogató projekt 2013-ban lejár, a következő általános felhívás keretében, 2013 elején Belgium újabb pályázatot kíván benyújtani, amelyhez várják a tagállamok hozzájárulását. Az elnökség folytatja a Cepollal való szorosabb együttműködés irányába tett lépéseket. Ennek keretében várja a tagállami ötleteket arról, milyen területen tudna az EUCPN és a Cepol együttműködni, ha nem is a következő évben, de 2014-ben.

Az elnökség folytatja az Europollal való kapcsolat kialakítását is. Ennek keretében az Europol képviselője beszámolt az unió SOCTA jelentéstípus kialakításának előkészületeiről, illetve felvetett az EUCPN tevékenységéhez köthető lehetséges kapcsolódási pontokat. Az EUCPN idén esedékes értékelése kapcsán *Jack Malan*, az értékelés vezetője az év folyamán áttanulmányozta az EUCPN titkárságtól és a tagállamoktól kapott írásos anyagokat, valamint a nemzeti képviselőkkel való személyes interjúkra is sor került. Az értékelés nyomán elkészült zárójelentés több ajánlást is megfogalmaz a hálózat számára, mindazonáltal a szervezet teljes átalakítását egyelőre – és részben a tagállamok többségének elutasítása miatt – nem javasolja. Belgium, valamint a ciprusi elnökség kezdeményezte, hogy az ajánlások kapcsán szorosabb tagállami

EURÓPAI UNIÓ

párbeszédre kerüljön sor. A kezdeményezéshez nyolc tagállam, köztük Magyarország is csatlakozott. A találkozó keretében az elnökség három témában indított kerekasztal-beszélgetést: háztartáson belüli erőszak, közösségi rendészet, valamint kulturális javak illegális kereskedelme.

A TERRORIZMUS ELLENI MUNKACSOPORT FELHÍVJA A FIGYELMET A VONATKOZÓ PROGRAMBAN A KUTATÁS-FEJLESZTÉSRE LEHÍVHATÓ FORRÁSOKRA. Hasonlóan az ISEC- és CIPS-programokhoz, az utolsó évekre ebben is aránylag nagy összeg halmozódott fel, így a kompetens szervezeteknek érdemes lenne megfontolniuk pályázat beadását. Megkezdődött a radikalizáció és toborzás akcióterv felülvizsgálata is. A tagállamok által megküldött információk alapján a végső dokumentumot október elejére készíti el az elnökség, majd a belügyminiszterek tanácsa elé terjeszti. A ciprusi elnökség alatt esedékes a terrorizmus elleni küzdelem belső és külső vetületei közötti kapcsolatok szorosabbá tételéről szóló tanácsi következtetés végrehajtásáról szóló első jelentés elfogadása. Ennek az alapja a magyar elnökség által elfogadott tanácsi következtetés, amelynek értelmében a tanács vállalta, hogy áttekinti azon közös belső/külső terrorizmusellenes kezdeményezések és folyamatok alkalmazási körét és eredményességét, amelyek kidolgozására a tanácsi következtetések nyomán kerül sor, és az első jelentést 18 hónappal e következtetések elfogadása után készíti el, tehát az ebben a fél évben esedékes. A jelentés várhatóan a tanács decemberi napirendjén is szerepel.

Készítette: Szabó Adrienn